

ΑΝΑΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΟΡΩΝ
TENDERS REVIEW AUTHORITY

Λεωφ. Γρίβα Διγενή 81-83, 2ος όροφος, Τ.Θ. 24820, 1304 Λευκωσία
Τηλ.: 22445100, Φαξ: 22445107, Email: tra@aap.gov.cy, Web: www.tra.gov.cy

Προσφυγή Αρ. 04/2024

Μεταξύ:

KPMG LIMITED

Αιτητών

v.

ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αναθέτουσας Αρχής

**Αναθεωρητική Αρχή
Προσφορών:**

Ανδρούλα Πούγιουρου, Πρόεδρος
Κάριν Γεωργιάδου, Μέλος
Ανδρέας Καρύδης, Μέλος
Πάρις Κωνσταντινίδης, Μέλος
Χριστίνα Σαββίδου, Μέλος

Αιτητές:

KPMG LIMITED

Αντιπροσωπεύθηκε από τον:

- Μιγάλη Κούρο Λοιζίδη, Δικηγόρο για Γιώργος Ζ. Γεωργίου & Συνεργάτες Δ.Ε.Π.Ε.

Αναθέτουσα Αρχή:

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Αντιπροσωπεύθηκε από τις:

- Ριάνα Πασιουρτίδη, Δικηγόρο δια Άντης Τριανταφυλλίδης & Υιοί Δ.Ε.Π.Ε.
- Στεφάνια Στεφάνου, Ανώτερη Νομική Λειτουργό Κεντρικής Τράπεζας Κύπρου

Ημερομηνία έκδοσης Απόφασης: 28 Μαρτίου 2024

ΑΠΟΦΑΣΗ

Αντικείμενο της παρούσας προσφυγής συνιστά η απόφαση της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου («η Αναθέτουσα Αρχή») μαζί με τις προηγηθείσες ενδιάμεσες πράξεις και/ή αποφάσεις που ενσωματώθηκαν σ' αυτήν, η οποία κοινοποιήθηκε στους KPMG LIMITED («οι Αιτητές») με την επιστολή της ημερ. 27.12.2023, ότι συντρέχει σοβαρός μη προβλεπτός λόγος που να δικαιολογεί την ακύρωση του Διαγωνισμού με αρ. 05/2023 και με τίτλο «*Αγορά υπηρεσιών ελέγχου από ανεξάρτητους ελεγκτές για τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου για τα έτη 2023-2027*» («ο Διαγωνισμός»).

Σύμφωνα με την Έκθεση Γεγονότων η Αναθέτουσα Αρχή στις 26.05.2023 προκήρυξε το Διαγωνισμό αρ. 05/2023 για αγορά υπηρεσιών ελέγχου από ανεξάρτητους εξωτερικούς ελεγκτές για τον έλεγχο των ετήσιων οικονομικών καταστάσεών της.

Στις 13.10.2023 η Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών («η ΑΑΠ») με την απόφαση της ημερ. 13.10.2023 απέρριψε την Προσφυγή Αρ. 36/2023 που καταχώρησε η εταιρεία Baker Tilly Klitou & Partners Ltd, αντικείμενο της οποίας ήταν η ακύρωση της ανάκλησης της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής για ανάθεση της σύμβασης στην εταιρεία αυτή, ως τον επιτυχόντα προσφοροδότη, στα πλαίσια του Διαγωνισμού Αρ. 05/2023.

Με την πιο πάνω απόφαση της η ΑΑΠ έκρινε ότι ο όρος 8.2 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού που αφορούσε στον τρόπο υποβολής των προσφορών ήταν ασαφής και ότι οι Αιτητές στην Προσφυγή 36/2023, όπως και δύο ακόμα προσφοροδότες, δεν υπέβαλαν την προσφορά τους σε ξεχωριστούς φακέλους «παρασυρόμενοι» προφανώς από το λεκτικό του όρου 8.2.

Η ΑΑΠ έκρινε περαιτέρω ότι η ενέργεια της Επιτροπής Αγορών της Αναθέτουσας Αρχής να απομονώσει τις οικονομικές προσφορές όσο καλόπιστα και να έγινε δεν προβλεπόταν από τη νομοθεσία, ούτε εκμηδένιζε τον όποιο πιθανό κίνδυνο για το αδιάβλητο της διαδικασίας κατά την αξιολόγηση των προσφορών, το οποίο επιδιώκετο με τον σαφή όρο 9.3. του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού. Η απόφαση καταλήγει ότι η Αναθέτουσα Αρχή δεν είχε άλλη επιλογή από την ανάκληση της απόφασης κατακύρωσης και επανεξέταση υπό το φως της ασάφειας του όρου 8.2 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Ως αποτέλεσμα, η Επιτροπή Αγορών της Αναθέτουσας Αρχής στη συνεδρία της ημερ. 15.12.2023 προέβη σε επανεξέταση υπό το φως του ευρήματος της ΑΑΠ περί ασάφειας του όρου 8.2. Στα πλαίσια της επανεξέτασης, διαφάνηκε ότι ενόψει της ασάφειας του όρου, η Οικονομική Προσφορά των τριών από τους τέσσερις προσφοροδότες περιλήφθηκε σε ενιαίο φάκελο, με αποτέλεσμα την ταυτόχρονη αποσφράγιση και των οικονομικών τους προσφορών, κατά παράβαση των προνοιών του όρου 9.3 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Υπό το φως των πιο πάνω γεγονότων και των διαπιστώσεων της ΑΑΠ στην Προσφυγή Αρ. 36/2023, της σχετικής νομολογίας και των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης, η Επιτροπή Αγορών της Αναθέτουσας Αρχής αποφάσισε ότι συντρέχει σοβαρός, μη προβλεπτός λόγος, που να δικαιολογεί την ακύρωση του Διαγωνισμού αρ. 05/2023, σύμφωνα με την παράγραφο 76(3)(ε) των περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Οδηγιών του 2021 (Κ.Δ.Π. 164/21) και του άρθρου 10.3(2)(δ) του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού.

Ο Διοικητής της Αναθέτουσας Αρχής επικύρωσε στη συνέχεια στις 22.12.2023 την απόφαση της Επιτροπής Αγορών ακύρωσης του διαγωνισμού και ενημερώθηκαν σχετικά οι προσφοροδότες, περιλαμβανομένων και των Αιτητών, καθώς και για τους λόγους ακύρωσης, με την επιστολή της Επιτροπής Αγορών ημερ. 27.12.2023. Μετά την πιο πάνω εξέλιξη, η Αναθέτουσα Αρχή προχώρησε σε προκήρυξη νέου διαγωνισμού με αρ. 13/2023 με το ίδιο αντικείμενο.

Οι Αιτητές αντέδρασαν στην επιστολή της Αναθέτουσας Αρχής ημερ. 27.12.2023 με την καταχώρηση της παρούσας προσφυγής προβάλλοντας διάφορους λόγους προς υποστήριξη της ακύρωσης της απόφασης της Αναθέτουσας Αρχής με την οποία έκρινε ότι συντρέχει σοβαρός μη προβλεπτός λόγος που δικαιολογεί την ακύρωση του Διαγωνισμού.

Για σκοπούς πληρότητας των γεγονότων σημειώνουμε ότι εκκρεμούσης της υπό το ως άνω αριθμό και τίτλο προσφυγής καταχωρήθηκε από πλευράς Αιτητών αίτηση για να τους επιτραπεί να επιθεωρήσουν τους διοικητικούς φακέλους σε σχέση με τη διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών, η οποία όμως απορρίφθηκε από την ΑΑΠ, για τους λόγους που αναφέρονται στην απόφασή της ημερομ. 14.02.2024.

Προεξάρχουσα εισήγηση των Αιτητών μέσω των λόγων ακύρωσης, συνιστά η θέση ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ήταν προϊόν ελλιπούς έρευνας, πλάνης περί τα πράγματα και το νόμο και παραβιάζει τις αρχές της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών και της αναλογικότητας. Προβάλλουν επίσης και άλλους ισχυρισμούς, οι οποίοι συμπλέκονται με την πιο πάνω εισήγηση, όπως ότι η προσφορά των Αιτητών ήταν πλήρως συμμορφούμενη με τους όρους του Διαγωνισμού, η Αναθέτουσα Αρχή ενήργησε κατά παράβαση των περί της Ρύθμισης των Διαδικασιών Σύναψης Συμβάσεων Οδηγιών (Κ.Δ.Π. 164/21), του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου του 2002 (Ν. 138(I)/2002) και άλλης σχετικής νομοθεσίας και κανονισμών, ότι η απόφαση είναι αναιτιολόγητη, παραβιάζει τη φυσική δικαιοσύνη και τις Γενικές Αρχές του Διοικητικού Δικαίου, είναι προϊόν εσφαλμένης διαδικασίας, κακής σύνθεσης του διοικητικού οργάνου κ.ά.

Από την άλλη, η δικηγόρος της Αναθέτουσας Αρχής υποστήριξε πλήρως την προσβαλλόμενη απόφαση σε όλες της τις πτυχές δίνοντας τη δική της εκδοχή, με παραπομπή σε νομολογία, σε όλα τα εγερθέντα θέματα από πλευράς Αιτητών. Ιδιαίτερη αναφορά στις επιμέρους εισηγήσεις των μερών θα γίνει κατωτέρω στο κατάλληλο στάδιο.

Προτού προχωρήσουμε στην εξέταση της ουσίας της προσφυγής, κρίνουμε σκόπιμο, ενόψει των θέσεων των μερών ότι η προσβαλλόμενη απόφαση συνδέεται άμεσα με την απόφαση της ΑΑΠ στην Προσφυγή αρ. 36/2023, να παραθέσουμε αυτούσια τα αποσπάσματα από την εν λόγω απόφαση, που μας ενδιαφέρουν.

Επαναλαμβάνουμε ότι αντικείμενο της Προσφυγής αρ. 36/2023 ήταν η νομιμότητα της απόφασης ημερ. 29.09.2023 της Αναθέτουσας Αρχής να ανακαλέσει την απόφαση της για ανάθεση του Διαγωνισμού με αρ. 05/2023 στους εκεί Αιτητές, δηλ. στην εταιρεία Baker Tilly Klitou and Partners Ltd, ως τον επιτυχόντα προσφοροδότη.

Το ερώτημα που είχε τεθεί και επιληφθεί η ΑΑΠ στην πιο πάνω Προσφυγή ήταν η νομιμότητα του όρου 8.2 σε συνάρτηση με τους όρους 9.1 και 9.3 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού, που αφορούσαν ο μεν 8.2 στον τρόπο σύνταξης και υποβολής των προσφορών και οι δε 9.1 και 9.3 στην αποσφράγιση των

προσφορών και αξιολόγηση Τεχνικών Προσφορών, αντίστοιχα. Αποφασίστηκαν τα εξής:

«Συμφωνούμε με τους Αιτητές ότι από τον όρο 8.2 με την ένδειξη «Α. Ενότητα 'Προϋποθέσεις Συμμετοχής'», «Β. Ενότητα 'Τεχνική Προσφορά'», «Γ. Ενότητα 'Οικονομική Προσφορά'» δεν προκύπτει με σαφήνεια ότι οι τρεις ενότητες των προσφορών πρέπει να υποβάλλονται σε ξεχωριστό σφραγισμένο φάκελο.

Η αναφορά και μόνο σε «Α. Ενότητα», «Β. Ενότητα» και «Γ. Ενότητα» δεν μπορεί γραμματικά να ερμηνευτεί έτσι ώστε κάθε ενότητα να είναι σε ξεχωριστό σφραγισμένο φάκελο.

Ο όρος, βέβαια, 8.2 ο οποίος αφορά τον τρόπο υποβολής των προσφορών δεν μπορεί και δεν είναι ανεξάρτητος και ασύνδετος με τον όρο 9.3, ο οποίος αναφέρεται στην αποσφράγιση των προσφορών και ο οποίος είναι σαφής ότι η οικονομική προσφορά αποσφραγίζεται τελευταία και τούτο για σκοπούς διασφάλισης συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού.

Στο σύγγραμμα **Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Δημήτριος Γ. Ράικος, Γ' Έκδοση** σελ. 402 υπό τον τίτλο «Η διαδικασία αποσφράγισης των φακέλων» αναφέρονται τα εξής:

«Προκειμένου να διασφαλισθούν συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού και να μην επηρεαστεί η αξιολόγηση των τεχνικών προσφορών από το ύψος των οικονομικών προσφορών, η αποσφράγιση και ο έλεγχος των οικονομικών προσφορών πρέπει να διενεργηθεί μετά την ολοκλήρωση του σταδίου της αξιολόγησης των τεχνικών προσφορών. Για τον λόγο αυτό, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να τοποθετούν τα οικονομικά στοιχεία της προσφοράς τους μέσα στον φάκελο της οικονομικής προσφοράς, μη επιτρεπόμενης, επί ποινή αποκλεισμού, της παράθεσης τέτοιων στοιχείων, καθ' οιονδήποτε τρόπο, σε οποιοδήποτε τμήμα της προσφοράς που ανοίγεται πριν από τον φάκελο της οικονομικής προσφοράς.».

Επίσης, σύμφωνα με το ίδιο σύγγραμμα σελ. 345 και σελ. 346:

«Η διακήρυξη αποτελεί την αφετηρία της διαγωνιστικής διαδικασίας και τη βάση διενέργειας της δημοπρασίας για την ανάθεση της δημοσίας σύμβασης έργου, προμήθειας ή υπηρεσίας. Συγκεκριμένα, η διακήρυξη αποτελεί το κανονιστικό πλαίσιο που δεσμεύει τόσο την Αρχή που διενεργεί το διαγωνισμό όσο και τους διαγωνιζόμενους, και για τον λόγο ακριβώς αυτό επιβάλλεται να προσδιορίζονται επακριβώς σ' αυτή τα προσόντα που απαιτούνται για την συμμετοχή στο διαγωνισμό και τα υποβλητέα, κατά την κατάθεση της αίτησης συμμετοχής, δικαιολογητικά και λοιπά στοιχεία.

[...]

Οι όροι της διακήρυξης, εφόσον δεν αμφισβητήθηκαν ευθέως, δεσμεύουν τόσο τους συμμετέχοντες στο διαγωνισμό, όσο και την αναθέτουσα αρχή. Εφόσον ο ενδιαφερόμενος έλαβε μέρος στο διαγωνισμό δίχως επιφύλαξη και δεν άσκησε τα προβλεπόμενα ένδικα βοηθήματα κατά των όρων της διακήρυξης, τότε δεν είναι

επιτρεπτή η παρεμπόδιση της νομιμότητας όρου διακήρυξης επ' ευκαιρία της προσβολής πράξης που εκδόθηκε στο επόμενο στάδιο της διαγωνιστικής διαδικασίας.»

Από τα γεγονότα εκείνο το οποίο διαπιστώνουμε είναι ότι η Αναθέτουσα Αρχή προχώρησε, και ορθά, στην ανάκληση της κατακύρωσης του Διαγωνισμού στους Αιτητές, ακριβώς επειδή οι Αιτητές, όπως και ακόμη δύο προσφοροδότες, δεν υπέβαλαν την προσφορά τους σε ξεχωριστούς φακέλους παρασυρόμενοι προφανώς από το λεκτικό του όρου 8.2 το οποίο κάθε άλλο παρά σαφές είναι.

Η ενέργεια της Επιτροπής Αγορών μετά το άνοιγμα του ενιαίου φακέλου να απομονώσει τις οικονομικές προσφορές, ενέργεια που σε κάθε περίπτωση όσο καλόπιστα και αν έγινε, ούτε από το νόμο προβλέπεται, αλλά ούτε και είναι βέβαιο ότι εκμηδενίζει τον όποιο πιθανό κίνδυνο για το αδιάβλητο της διαδικασίας κατά την αξιολόγηση των προσφορών το οποίο επιδιώκεται με το σαφή όρο 9.3 του Μέρους Α.

Η Αναθέτουσα Αρχή η οποία όπως και οι Αιτητές δεσμεύονται από τους όρους του Διαγωνισμού, δεν είχε άλλη επιλογή από την ανάκληση της απόφασης κατακύρωσης. Ο όρος 8.2, όπως και η Επιτροπή Αγορών κατά το άνοιγμα των προσφορών διαπίστωσε, δεν ήταν σαφής, εξ ου και τρεις από τους τέσσερις προσφοροδότες υπέβαλαν και τις τρεις ενότητες σε ένα φάκελο. Η εκ των υστέρων, μετά το άνοιγμα των προσφορών, προσπάθεια της Επιτροπής Αγορών να απομονώσει τις οικονομικές προσφορές, δεν θεραπεύει την παρατυπία. Η ασάφεια του όρου 8.2 από την μία και η σαφήνεια του όρου 9.3 δεν έδιδαν στην Αναθέτουσα Αρχή άλλη επιλογή από την ακύρωση της κατακύρωσης και επανεξέταση υπό το φως της ασάφειας του όρου 8.2 του Μέρους Α των εγγραφών του Διαγωνισμού.

Εν όψει των πιο πάνω, η Προσφυγή απορρίπτεται και η απόφαση ανάκλησης της κατακύρωσης του Διαγωνισμού στους Αιτητές επικυρώνεται χωρίς άλλη διαταγή.»

Σύμφωνα με την αγόρευση του δικηγόρου τους, το κύριο παράπονο των Αιτητών εστιάζεται στη λανθασμένη, κατά την άποψή τους, διαπίστωση της Αναθέτουσας Αρχής κατά την επανεξέταση ότι υφίστατο ασάφεια ως προς συγκεκριμένους όρους του Διαγωνισμού, που αφορούσαν στον τρόπο υποβολής των προσφορών. Προσθέτει δε ότι η ασάφεια όρων ήταν και το μοναδικό θέμα που απασχόλησε την Αναθέτουσα Αρχή κατά την επανεξέταση και συνακόλουθα ο μοναδικός λόγος που την οδήγησε στην απόφαση ακύρωσης του Διαγωνισμού, χωρίς να λάβει καθόλου υπόψη άλλα ουσιώδη γεγονότα, όπως ότι η προσφορά των Αιτητών ήταν έγκυρη και

η αμέσως δεύτερη συμφέρουσα τιμή και ότι παραβιάζοντο οι αρχές της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης των προσφοροδοτών.

Προβάλλουν, περαιτέρω, ότι η Αναθέτουσα Αρχή, κατά την επανεξέταση, δεν προέβη στη δέουσα έρευνα όλων των γεγονότων σχετικών με την ασάφεια του όρου 8.2, ιδωμένου και σε συνδυασμό με τους όρους 9.1.3 και 9.3.9 που ήταν σαφείς. Δεν έλαβε, επίσης, υπόψη ότι η απόφαση λήφθηκε σε προχωρημένο στάδιο της διαδικασίας του Διαγωνισμού και ενώ ο επιτυχών προσφοροδοτής είχε επιθεωρήσει το διοικητικό φάκελο στα πλαίσια της Προσφυγής Αρ. 36/2023, αποκτώντας έτσι πλεονέκτημα έναντι των άλλων προσφοροδοτών στο νέο Διαγωνισμό. Η μη δέουσα έρευνα, η πλάνη περί τα πράγματα και η λανθασμένη ερμηνεία, τόσο της σχετικής νομοθεσίας όσο και των όρων του Διαγωνισμού, σε συνάρτηση με την παραβίαση των αρχών της ίσης μεταχείρισης, αναλογικότητας και των γενικών αρχών του Διοικητικού Δικαίου, είχαν ως αποτέλεσμα, κατά την εισήγηση των Αιτητών, να καταλήξει η Αναθέτουσα Αρχή στη λανθασμένη διαπίστωση περί ασάφειας του όρου 8.2.

Ειδικότερα εισηγούνται ότι, αν η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογούσε ορθά τα ευρήματα της ΑΑΠ στην Προσφυγή Αρ. 36/2023 και λάμβανε υπόψη τη σαφήνεια των όρων 9.1.3 και 9.3.9 των Εγγράφων του Διαγωνισμού, δεν θα προέβαινε στη λήψη της προσβαλλόμενης απόφασης. Παραγνώρισε δε το γεγονός ότι οι Αιτητές είχαν

αντιληφθεί ορθά τους όρους του Διαγωνισμού, εξ ου και η προσφορά τους ήταν έγκυρη εφόσον, κατά την άποψη τους, καμία ασάφεια υφίστατο στους όρους.

Υπερασπιζόμενη τη νομιμότητα της προσβαλλόμενης απόφασης, η Αναθέτουσα Αρχή, μέσω της αγόρευσης της δικηγόρου της, προώθησε κυρίως τη θέση ότι η απόφαση εκδόθηκε από την Αναθέτουσα Αρχή στα πλαίσια επανεξέτασης, συμμορφούμενη με την απόφαση της ΑΑΠ στην Προσφυγή αρ. 05/2023.

Ουσιαστικά όλες οι εισηγήσεις που προβάλλονται από τους Αιτητές, και αναφέρουμε ανωτέρω, περιστρέφονται γύρω από δύο πυλώνες, η αιτιολογία των οποίων όμως συμπλέκεται. Ο ένας αναφέρεται στη λανθασμένη διαπίστωση της Αναθέτουσας Αρχής περί ασάφειας του όρου 8.2 των Εγγράφων του Διαγωνισμού και η οποία φέρεται να αποτελεί προϊόν ελλιπούς έρευνας και πλάνης περί τα πράγματα· και ο άλλος ότι η προσβαλλόμενη απόφαση ακύρωσης του Διαγωνισμού, ως αποτέλεσμα της πιο πάνω διαπίστωσης, είναι λανθασμένη και παραβιάζει την αρχή της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των προσφοροδοτών, του υγιούς ανταγωνισμού και της αναλογικότητας, εφόσον οι Αιτητές, παρά την ασάφεια, είχαν υποβάλει την προσφορά τους με τον προσηκόντα τρόπο.

Ενόψει των εισηγήσεων του δικηγόρου των Αιτητών, παραθέτουμε κατωτέρω αυτούσιο το απόσπασμα από τα πρακτικά της συνεδρίας ημερ. 15.12.2023 της

Αναθέτουσας Αρχής, για σκοπούς κατανόησης των λόγων που οδήγησαν στη
απόφαση για ακύρωση του Διαγωνισμού:

«1. [...]

2. Με ηλεκτρονικό μήνυμα 13/12/2023, η Επιτροπή Αγορών (η «ΕΑ») ενημερώθηκε για την Απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών (η «ΑΑΠ») ημερ. 13/12/2023 για απόρριψη της προσφυγής υπ' αριθμό 36/2023 και επικύρωση της απόφασης ανάκλησης της κατακύρωσης του Διαγωνισμού στους Αιτητές (Baker Tilly Klitou & Partners Ltd) χωρίς άλλη διαταγή (η «Απόφαση»).

3. Η συνεδρία έχει συγκληθεί για να συζητηθεί η Απόφαση και οι επιπτώσεις της έτσι ώστε να καθοριστούν οι επόμενες ενέργειες της ΕΑ.

4. [...]

5. Οι εκπρόσωποι του TNY ανέφεραν ότι με την προσφυγή οι αιτητές, Baker Tilly Klitou & Partners Ltd, προσέβαλαν τη νομιμότητα της απόφασης της ΚΤΚ να ανακαλέσει την απόφαση για ανάθεση της σύμβασης στην αιτήτρια. Διαζευκτικά προς το αίτημά τους για ακύρωση της προσβαλλόμενης ανάκλησης της απόφασης ανάθεσης, οι αιτητές επιζητούσαν απόφαση της ΑΑΠ με την οποία να ακυρώνεται ο Διαγωνισμός 05/2023.

Στη συνέχεια αναφέρθηκαν στους ισχυρισμούς εκάστης πλευράς και στις βασικές διαπιστώσεις της ΑΑΠ.

[...]

13. Σημειώθηκε από τους εκπροσώπους του TNY ότι η ΕΑ καλείται να προβεί σε επανεξέταση, υπό το φως του ευρήματος της ΑΑΠ, ότι ο όρος 8.2 του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού είναι ασαφής. [...]

14. Τα μέλη της ΕΑ έθεσαν ερωτήματα στα μέλη του TNY για την εξουσία της ΕΑ να προβαίνει σε ακύρωση Διαγωνισμού. Τα μέλη του TNY σημείωσαν ότι η παρ. 76(3) των Οδηγιών προνοεί για τη δυνατότητα ακύρωσης διαγωνισμού.

Σύμφωνα με αυτήν:

«(3) Ακύρωση διαγωνισμού δύναται να αποφασιστεί για ένα ή περισσότερους από τους ακόλουθους λόγους:

(α) όταν καμία προσφορά δεν υποβάλλεται για το συγκεκριμένο διαγωνισμό εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας

(β) όταν οι όροι των εγγράφων διαγωνισμού περιλαμβάνουν τεχνικές προδιαγραφές στις οποίες διαπιστώνεται ότι κανένας από τους προσφέροντες δεν μπορεί να ανταποκριθεί ή ότι οι προδιαγραφές αυτές οδηγούν κατ' αποκλειστικότητα σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα

(γ) όταν οι τιμές όλων των προσφορών που πληρούν τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές των εγγράφων προσφορών είναι εξωπραγματικές ή φαίνονται να είναι προϊόν προσυνηνόησης μεταξύ των προσφερόντων, με αποτέλεσμα να καταστρατηγείται η έννοια του υγιούς ανταγωνισμού

(δ) όταν οι περιστάσεις, κάτω από τις οποίες προκηρύχθηκε ο διαγωνισμός, έχουν διαφοροποιηθεί σε βαθμό που το αντικείμενο του διαγωνισμού να μην είναι πλέον αναγκαίο
(ε) όταν συντρέχει οποιοσδήποτε άλλος σοβαρός μη προβλεπτός λόγος, τον οποίο η Επιτροπή κρίνει δικαιολογημένο.»

[...]

18. Ακολούθησε συζήτηση μεταξύ των μελών της ΕΑ, τα οποία συνεκτιμώντας όλα τα δεδομένα και την Απόφαση, σημείωσαν ότι οι τρεις από τους προσφοροδότες πράγματι δεν υπέβαλαν την οικονομική προσφορά τους σε ξεχωριστό φάκελο γεγονός που δεν συνάδει με τα έγγραφα του διαγωνισμού. Σημειώνεται όμως ότι ο όρος 8.2 του Μέρους Α κρίθηκε από της ΑΑΠ ασαφής. Ως υπέδειξε η ΑΑΠ στην απόφαση της: «οι Αιτητές και ακόμη δύο προσφοροδότες, δεν υπέβαλαν την προσφορά τους σε ξεχωριστούς φακέλους παρασυρόμενοι προφανώς από το λεκτικό του όρου 8.2 το οποίο κάθε άλλο παρά σαφές είναι». Τα μέλη της ΕΑ επεσήμαναν ότι λόγω της πιο πάνω ασάφειας η Οικονομική Προσφορά των τριών προσφοροδοτών περιλήφθηκε σε ενιαίο φάκελο, γεγονός που είχε ως αποτέλεσμα την ταυτόχρονη αποσφράγιση των οικονομικών τους προσφορών κατά παράβαση των όσων ρητώς προβλέπονται στον όρο 9.3 του Μέρους Α των Εγγράφων Διαγωνισμού.

19. [...]

20. Η ΕΑ υπό τις πιο πάνω περιστάσεις, και υπό το φως της Απόφασης, περιλαμβανομένων και των διαπιστώσεων για την ασάφεια του όρου 8.2 του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού, λαμβάνοντας υπόψη τη σχετική νομολογία και τις αρχές που διατυπώθηκαν μέσω αυτής και κατ' εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης και της χρηστής διοίκησης καταλήγει ότι, συντρέχει σοβαρός μη προβλεπτός λόγος, που δικαιολογεί την ακύρωση του Διαγωνισμού ώστε να επαναπροκηρυχθεί ο διαγωνισμός με σαφείς όρους.

21. Ως εκ των ανωτέρω, η ΕΑ κατέληξε ομόφωνα σε απόφαση ακύρωσης του Διαγωνισμού 05-2023, σύμφωνα με την παράγραφο 76(3)(ε) των Οδηγιών και με βάση το άρθρο 10.3(2)(δ) του Μέρους Α των εγγράφων του Διαγωνισμού.»

Κατ' αρχάς θα πρέπει να τονιστεί ότι η ασάφεια του όρου 8.2 αποτελεί σαφέστατη κρίση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών στην απόφασή της επί της Προσφυγής Αρ. 36/2023, που οδήγησε στην επικύρωση της απόφασης ανάκλησης της κατακύρωσης της προσφοράς στην εταιρεία Baker Tilly Klitou and Partners Ltd. Ως αποτέλεσμα, η Αναθέτουσα Αρχή θα έπρεπε να λάβει μέτρα προς συμμόρφωση με την απόφαση στην πιο πάνω Προσφυγή, σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 15(1) του περί των Διαδικασιών Προσφυγής στον Τομέα της Σύναψης των Δημοσίων Συμβάσεων Νόμο του 2010 (Ν. 104(I)/2010). Παραθέτουμε αυτούσιο το άρθρο:

«15.-(1) Οι αποφάσεις της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών αιτιολογούνται γραπτώς και υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τα μέλη της.

(2) Οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς γνωστοποιούν εγγράφως στην Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών, εντός ευλόγου υπό τις περιστάσεις χρόνου, τα ληφθέντα μέτρα προς συμμόρφωση με κάθε απόφαση της Αναθεωρητικής Αρχής Προσφορών.

(3) [...]»

Σημειώνουμε ότι οι Αιτητές, στα πλαίσια της παρούσας διαδικασίας, δεν μπορούν να αμφισβητήσουν την κρίση της ΑΑΠ ως προς τη σαφήνεια του όρου 8.2 και των συνεπειών της. Ούτε η ΑΑΠ, εξάλλου, έχει εξουσία να αναθεωρήσει δική της απόφαση μετατρέποντας τον εαυτό της σε Εφετείο.

Με δεδομένες τις διαπιστώσεις της ΑΑΠ στην Προσφυγή 36/2023, θα προχωρήσουμε να εξετάσουμε την πρώτη ενότητα των εισηγήσεων των Αιτητών που αναφέρονται στη λανθασμένη διαπίστωση της Αναθέτουσας Αρχής περί ασάφειας όρων του Διαγωνισμού και ότι η διαπίστωση αυτή ήταν προϊόν ελλιπούς έρευνας και πλάνης περί τα πράγματα.

Οι εισηγήσεις αυτές των Αιτητών δεν μας βρίσκουν σύμφωνους και εξηγούμε. Η Επιτροπή Αγορών, κατά τη συνεδρία της ημερ. 15.12.2023, που σκοπό είχε τη συζήτηση της απόφασης της ΑΑΠ και τις επόμενες ενέργειες της Αναθέτουσας Αρχής για σκοπούς επανεξέτασης, σύμφωνα με τα πρακτικά της συνεδρίας (ανωτέρω), είχε ενώπιον της όλα τα στοιχεία, τα οποία μελέτησε, υπέβαλε ερωτήσεις στα μέλη του Τμήματος Νομικών Υπηρεσιών («το ΤΝΥ») και κατέληξε υπό το φως της νομολογίας και κατ' εφαρμογή των αρχών της ίσης μεταχείρισης και

της χρηστής διοίκησης ότι συντρέχει σοβαρός μη προβλεπτός λόγος για ακύρωση του Διαγωνισμού, ώστε να επαναπροκηρυχθεί ο Διαγωνισμός με σαφείς όρους.

Δεν εναπόκειται, πλέον, στη διακριτική ευχέρεια της Αναθέτουσας Αρχής να αποφασίσει επί της ασάφειας του όρου 8.2, που ουσιαστικά αυτό εισηγούνται οι Αιητές, εφόσον είχε ήδη αποφασιστεί στην Προσφυγή Αρ. 36/2023, εξ ου και ο σκοπός της συνεδρίας της Επιτροπής Αγορών για επανεξέταση.

Η απόφαση της ΑΑΠ δεν επέτρεπε διαφορετική προσέγγιση από πλευράς Αναθέτουσας Αρχής ως προς τη σαφήνεια του όρου 8.2, όπως δεν επιτρέπει στην ΑΑΠ διαφορετική κατάληξη.

Αποτελεί πάγια νομολογία ότι το σύνολο των όρων διεξαγωγής του διαγωνισμού θα πρέπει να είναι διατυπωμένοι με σαφήνεια και ακρίβεια, ώστε να παρέχουν στους ενδιαφερόμενους οικονομικούς φορείς την δυνατότητα να κατανοήσουν το ακριβές περιεχόμενο των όρων. Αυτό απαιτεί η αρχή της ίσης μεταχείρισης (βλ. **C-387/19 RTS infra κατά Vlaams Gewest**, ημερ. 14.01.2021 και **C-42/2013 Cartiera dell'Adda SpA κατά CEM Ampiente SpA**, ημερ. 06.11.2014).

Σύμφωνα με το σύγγραμμα **Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων**, Δημήτριου Γ. Ράικου, Έκδοση 2014, σελ. 350, οι αρχές της τυπικότητας, της διαφάνειας και της δημοσιότητας που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς επιτάσσουν να

καθορίζονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην διακήρυξη οι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής στο διαγωνισμό, καθώς και τα κριτήρια ανάθεσης της δημόσιας σύμβασης προκειμένου να αποκλειστεί ο κίνδυνος ευνοιοκρατίας και αυθαιρεσίας.

Σε κάθε περίπτωση, η διοίκηση έχει κατ' αρχήν δικαίωμα ανάκλησης ή ακύρωσης δημόσιου διαγωνισμού προσφορών. Η άσκηση αυτού του δικαιώματος υπόκειται στους κανόνες της χρηστής διοίκησης και της καλής πίστης που η διοίκηση καθηκόντως πρέπει να επιδεικνύει στις συναλλαγές της με το κοινό (βλ. **Tasni Enviro Ltd -v- Δημοκρατίας (2013) 3 ΑΑΔ 162**). Στην υπόθεση **Seco Ltd -v- Συμβουλίου Αποχετεύσεων Λευκωσίας (1998) 3 ΑΑΔ 553**, αποφασίστηκε ότι η δυνατότητα ακύρωσης ή ανάκλησης δεν περιορίζεται μόνο σε περιπτώσεις όπου διαπιστώνεται παρανομία, αλλά επεκτείνεται και ευρύτερα, εφόσον το δημόσιο συμφέρον δικαιολογεί ένα τέτοιο διάβημα, πάντοτε με αναφορά σε συγκεκριμένο έρεισμα, καθότι η κατά τρόπο γενικό επίκληση του δημοσίου συμφέροντος είναι χωρίς νόημα.

Στην υπόθεση **Χ.Π.Θ. Αλεξάνδρου Λτδ -v- Κυπριακής Δημοκρατίας (2002) 3 ΑΑΔ 409**, η οποία αφορούσε σε ακύρωση Διαγωνισμού λόγω ασάφειας όρων, τονίστηκαν τα εξής από το Ανώτατο Δικαστήριο στις σελίδες 412, 413:

«Η αρχή της ισότητας, η οποία κατοχυρώνεται από το Άρθρο 28 του Συντάγματος ως θεμελιώδες δικαίωμα του ατόμου, επιβάλλει, μεταξύ άλλων, την ίση μεταχείριση των πολιτών των ευρισκομένων στην ίδια θέση. Όπου, εξ αντικειμένου, η Διοίκηση, με πράξεις ασαφούς περιεχομένου, αφήνει αμφιβολίες, που καθιστούν αδύνατο τον προσδιορισμό της θέσης του διοικουμένου, πλήττεται η αρχή της ισότητας, γιατί το επηρεαζόμενο άτομο μπορεί

να στερηθεί της ευκαιρίας να ασκήσει δικαίωμα το οποίο έχει. Η παροχή ίσων ευκαιριών στους ευρισκομένους στην ίδια θέση αποτελεί μέρος του πυρήνα της αρχής της ισότητας.

Η γνωμάτευση της Γενικής Εισαγγελίας και, γενικά, το θέμα της ασάφειας των όρων του διαγωνισμού τέθηκαν προς εξέταση από εργοληπτική εταιρεία, με επιστολή της προς το Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων. Σ' αυτή διατυπώθηκε η άποψη ότι το έργο ήταν αποκλειστικά οικοδομικό και, ως εκ τούτου, δυνατότητα υποβολής προσφορών είχαν μόνο εταιρείες εξουσιοδοτημένες να εκτελούν οικοδομικά έργα, της τάξης του έργου που ήταν το αντικείμενο του διαγωνισμού. Προς τούτο, ζητήθηκαν οι απόψεις του προαναφερθέντος Συμβουλίου, του Τεχνικού Μηχανικού, όπως και του Διευθυντή Δημοσίων Έργων.

Από τις θέσεις που διατυπώθηκαν, προκύπτει, όντως, διαφωνία αν το έργο ήταν κατ' εξοχή οικοδομικό ή τεχνικό.

Η διαπίστωση των εφεσιβλήτων, που αντανακλά και την απόφασή τους ότι «οι όροι των προσφορών δεν όριζαν σαφώς την κατηγορία των εργολάβων που θα μπορούσαν να υποβάλουν προσφορά, ούτε καθοριζόταν η τάξη του έργου», κρίθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο ότι ήταν αναπόφευκτη.

Το εύρημα αυτό προσβάλλεται, με την έφεση, ως ανυπόστατο και για το λόγο ότι η Διοίκηση δεν μπορεί σύννομα και με καλή πίστη να αποστεί από τις δικές της ενέργειες.

[...]

Όπως εξηγείται στην ίδια απόφαση, η ευχέρεια ανάκλησης δεν είναι απεριόριστη. Προκύπτει, τόσο από την απόφαση της Ολομέλειας στην **Τουμαζής v. Δημοκρατίας**, (ανωτέρω), όσο και από σειρά άλλων αποφάσεων, ότι το δικαίωμα ανάκλησης, όπως και η έκδοση διοικητικής απόφασης, υπόκεινται στους κανόνες της χρηστής διοίκησης, καθώς και της καλής πίστης, που πρέπει να επιδεικνύονται από δημόσια αρχή στις συναλλαγές της με το κοινό - (βλ., μεταξύ άλλων, **Hawaii Hotels Limited v. Δημοκρατίας (1995) 4 Α.Α.Δ. 867, 2835** και **Δημοκρατία v. Κασέρας (1996) 3 Α.Α.Δ. 27**). Δε θα επεκταθούμε στο θέμα. Διαπιστώνουμε μόνο ότι η κατάληξη των εφεσιβλήτων - ότι η προκήρυξη ήταν ασαφής ως προς τους παραδεκτούς προσφοροδότες - παρείχε έρεισμα για ανάκληση της απόφασης. Η ανάκληση έγινε το συντομότερο μετά τη διαπίστωση ότι η προκήρυξη υπήρξε, σε σχέση με ουσιώδη όρο, ασαφής.

Σε συμφωνία με το πρωτόδικο Δικαστήριο, κρίνουμε ότι δεν προκύπτει λόγος, που να δικαιολογεί τον παραμερισμό της επίδικης διοικητικής απόφασης.»

Ειδική ρύθμιση ως προς το δικαίωμα της Αναθέτουσας Αρχής ακύρωσης ενός Διαγωνισμού προβλέπεται στην παράγραφο 76(1)(3) της Κ.Δ.Π. 164/21, η οποία καθορίζει περιοριστικά τους λόγους για τους οποίους μπορεί να ασκήσει το δικαίωμά της αυτό. Ένας από τους λόγους, (ε), προνοεί ότι η ακύρωση μπορεί να

αποφασιστεί «όταν συντρέχει οποιοσδήποτε άλλος σοβαρός μη προβλεπτός λόγους, τον οποίον η Επιτροπή κρίνει δικαιολογημένο».

Ερχόμενοι στα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης, σημειώνουμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή, ευθύς ως διαπιστώθηκε από την ΑΑΠ η ασάφεια του όρου 8.2, που ανατρέχει στο χρόνο και τρόπο υποβολής των προσφορών, προέβη σε άμεσα μέτρα συμμόρφωσης με τη λήψη απόφασης για σύγκληση συνεδρίας για τις 15.12.2023, δηλαδή δυο ημέρες μετά την απόφαση της ΑΑΠ, για επανεξέταση και να αποφασιστούν οι περαιτέρω ενέργειες, ημερομηνία κατά την οποίαν λήφθηκε η απόφαση για ακύρωση του Διαγωνισμού.

Συνεπώς δεν υπήρξε οποιαδήποτε ολιγωρία εκ μέρους της Αναθέτουσας Αρχής που να καταστρατηγεί την αρχή της χρηστής διοίκησης ή την αρχή της αναλογικότητας. Μόλις αποφασίστηκε από την ΑΑΠ η ασάφεια του όρου 8.2 που επηρέαζε δυσμενώς τρεις προσφοροδότες, δεν υπήρχε άλλος νόμιμος τρόπος από πλευράς Αναθέτουσας Αρχής επίλυσης του προβλήματος κατά την επανεξέταση.

Υπό το φως της πιο πάνω νομολογίας και των γεγονότων της υπόθεσης, δεν βρίσκουμε οτιδήποτε το μεμπτό ως προς την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής για ακύρωση του Διαγωνισμού, στη βάση της ασάφειας του όρου 8.2 που διαπιστώθηκε από την ΑΑΠ στην Προσφυγή Αρ. 36/2023. Η Επιτροπή Αγορών κατέληξε στην προσβαλλόμενη απόφαση, αφού συνεκτίμησε όλα τα δεδομένα που είχε ενώπιον

της, μαζί και την απόφαση της ΑΑΠ. Από τα πρακτικά της συνεδρίας διαφαίνεται ότι κατά την έκδοση της προσβαλλόμενης απόφασης ακύρωσης του Διαγωνισμού λήφθηκαν υπόψη και άλλα γεγονότα, δηλαδή ότι λόγω της ασάφειας του όρου 8.2, οι άλλοι τρεις προσφοροδότες παρασύρθηκαν και υπέβαλαν την προσφορά τους σε ενιαίο φάκελο με υπαρκτό έτσι το ενδεχόμενο αποκλεισμού τους από το Διαγωνισμό λόγω παραβίασης του όρου 9.3 του Διαγωνισμού, λόγω για τον οποίο δεν ευθύνοντο οι ίδιοι. Το ότι η προσφορά των Αιτητών ήταν έγκυρη ήταν δεδομένο. Η απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής θεωρούμε ότι ήταν αποτέλεσμα δέουσας έρευνας και προς το δημόσιο συμφέρον και όχι προϊόν πλάνης περί τα πράγματα ή λανθασμένης ερμηνείας των όρων του Διαγωνισμού, ως η εισήγηση των Αιτητών. Κρίνουμε την απόφαση της Αναθέτουσας Αρχής ότι είναι δεόντως αιτιολογημένη, η δε αιτιολογία της προκύπτει από την ίδια την προσβαλλόμενη απόφαση και το περιεχόμενο των διοικητικών φακέλων.

Σ' ό,τι αφορά τη δεύτερη ενότητα των εισηγήσεων των Αιτητών περί παραβίασης των αρχών της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης μεταξύ των προσφοροδοτών, τα επιχειρήματα των Αιτητών είναι αλληλένδετα, με εκείνα που προώθησαν για την πρώτη ενότητα εισηγήσεων. Επαναλαμβάνουμε ότι η Αναθέτουσα Αρχή, κατά τη συνεδρία της ημερ. 15.12.2023, σύμφωνα με τα πρακτικά, έλαβε υπόψη όλα τα δεδομένα, ένα εκ των οποίων ήταν το γεγονός ότι η μόνη έγκυρη προσφορά ήταν αυτή των Αιτητών που δεν επηρεάστηκε από την ασάφεια του όρου 8.2. Το γεγονός όμως αυτό από μόνο του ή σε συνάρτηση με τα

άλλα επιχειρήματα των Αιτητών δεν είναι ο αποφασιστικός παράγοντας για να κριθεί η σαφήνεια του όρου ενόψει της απόφασης της ΑΑΠ.

Είχε, επίσης, υπόψη της ότι η ακύρωση του Διαγωνισμού έγινε κατόπιν αξιολόγησης των προσφορών και της κατακύρωσης του Διαγωνισμού, εφόσον η Προσφυγή Αρ. 36/2023 ακολούθησε της κατακύρωσης.

Η αρχή της αναλογικότητας προνοείται από το άρθρο 52 του περί των Γενικών Αρχών του Διοικητικού Δικαίου Νόμου του 1999 (Ν. 158(I)/1999) και προβλέπει τα εξής:

«52.—(1) Το διοικητικό όργανο, κατά την άσκηση της διακριτικής του εξουσίας, οφείλει να λαμβάνει υπόψη και να σταθμίζει όλα τα άμεσα αναμιγμένα στην υπόθεση συμφέροντα.

(2) Τα μέσα που χρησιμοποιεί η διοίκηση στις ενέργειές της πρέπει να είναι ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό. Επέμβαση στα δικαιώματα των πολιτών επιτρέπεται μόνο στην έκταση που αυτό είναι απαραίτητο για την προστασία του δημόσιου συμφέροντος.

(3) Αν η διοίκηση έχει να επιλέξει μεταξύ δύο ή περισσότερων νόμιμων λύσεων, οφείλει να προτιμήσει εκείνη που είναι λιγότερο επαχθής για το διοικούμενο.

(4) Κάθε πειθαρχικό ή διοικητικό μέτρο που λαμβάνει η διοίκηση πρέπει να έχει αντικειμενική συνάφεια με την υποχρέωση που παραβιάστηκε και να βρίσκεται σε εύλογη σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό.

(5) Οι δυσμενείς για έναν ή περισσότερους διοικουμένους συνέπειες μιας διοικητικής πράξης δεν πρέπει να είναι δυσανάλογες με τον επιδιωκόμενο με την πράξη σκοπό.»

Η Αναθέτουσα Αρχή, ενόψει της απόφασης της ΑΑΠ περί ασάφειας του όρου 8.2 που είχε ως αποτέλεσμα να παρασυρθούν οι άλλοι τρεις προσφοροδότες με προφανή τελική κατάληξη την υπ' αυτών παραβίαση όρων του Διαγωνισμού και ακυρότητα της προσφοράς τους, δεν είχε άλλη επιλογή από την ακύρωση του Διαγωνισμού και προκήρυξη νέου με σαφείς όρους. Στην αντίθετη περίπτωση, θα αποκλείοντο οι

προσφορές των άλλων τριών προσφοροδοτών, κατά παράβαση των βασικών αρχών που διέπουν τους δημόσιους διαγωνισμούς, των αρχών της χρηστής διοίκησης, του ανταγωνισμού και παροχής ίσων ευκαιριών σ' όλους τους προσφοροδότες.

Το γεγονός ότι είχαν ανοιχθεί οι προσφορές ή έγινε γνωστή εκείνη των Αιτητών στη διαδικασία της Προσφυγής Αρ. 36/2023 ενώπιον της ΑΑΠ, ή η διαφορετική πλευράς Αιτητών κατανόηση του όρου 8.2, δεν μπορεί να υπερφαλαγγίσει την ανάγκη ακύρωσης του Διαγωνισμού, που κρίνουμε δικαιολογημένη.

Η απόφαση για ακύρωση του Διαγωνισμού ήταν η πλέον ενδεδειγμένη και νόμιμη οδός, υπό τις περιστάσεις, επίλυσης του προβλήματος που προέκυψε.

Είναι βασική αρχή του διοικητικού δικαίου ότι οι προσφοροδότες πρέπει να τύχουν ίσης μεταχείρισης από νομικής και πραγματικής πλευράς. Τούτο επιβάλλεται τόσο από τη συνταγματική αρχή της ισότητας, σύμφωνα με το άρθρο 28 του Συντάγματος, όσο και από τις εφαρμοζόμενες σε δημοπρασίες γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου, που απαιτούν να τηρούνται οι γενικές αρχές του ελεύθερου συναγωνισμού, η κατάργηση των οποίων συνεπάγεται ακυρότητα. Με άλλα λόγια, η έννοια του ελεύθερου συναγωνισμού συνεπάγεται τον κανόνα της ισότητας των διαγωνιζόμενων και η διοίκηση οφείλει να μεταχειρίζεται τους προσφοροδότες πάνω σε ίση βάση. (Βλ., μεταξύ άλλων, **Medcon Construction and Others v.**

Republic (1968) 3 CLR 535, Kounnas v. Republic (1972) 3 CLR 542 και Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας 1929-1959 σελ. 430).

Στην περίπτωση των Αιτητών, δεν έχουν παραβιαστεί ούτε η αρχή της ίσης μεταχείρισης, αλλ' ούτε και της αναλογικότητας ή του θεμιτού ανταγωνισμού με την ακύρωση του Διαγωνισμού. Θα παραβιάζοντο οι αρχές αυτές, αν η απόφαση ήταν διαφορετική και αφήνετο ο Διαγωνισμός να συνεχίσει χωρίς τη συμμετοχή των άλλων τριών προσφοροδοτών που επηρεάστηκαν από την ασάφεια του όρου. Είναι γεγονός ότι η προσφορά των Αιτητών ήταν η μόνη έγκυρη που θα παρέμενε, αν δεν ακυρώνετο ο Διαγωνισμός, εφόσον οι άλλες τρεις θα θεωρούντο άκυρες. Το ενδεχόμενο, όμως, αυτό δεν παραβλέπουμε ότι δεν εξυπηρετεί και το δημόσιο συμφέρον που απαιτεί ικανοποιητική συμμετοχή προσφοροδοτών σε ένα Διαγωνισμό (βλ. **Leisureland Hotel Enterprises Ltd -v- Κυπριακής Δημοκρατίας (1993) 3 ΑΑΔ 538**).

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ούτε η δεύτερη ενότητα των λόγων ακύρωσης μας βρίσκει σύμφωνους. Είναι νομολογιακά γνωστό ότι η ασάφεια όρων του Διαγωνισμού παρέχει νόμιμο έρεισμα στην Αναθέτουσα Αρχή για ακύρωση του Διαγωνισμού (βλ. **Σύγγραμμα Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων, Δημήτριου Γ. Ράϊκου (ανωτέρω), σελ. 545**).

Ενόψει όλων των ανωτέρω, είναι κατάληξη μας ότι η κρίση της Αναθέτουσας Αρχής ότι συνέτρεχε σοβαρός, μη προβλεπτός λόγος που δικαιολογούσε την ακύρωση του Διαγωνισμού, σύμφωνα με την παράγραφο 76(3)(ε) της Κ.Δ.Π. 164/21 και το άρθρο 10.3(2)(δ) του Μέρους Α των Εγγράφων του Διαγωνισμού ήταν ορθή και εύλογη υπό τις περιστάσεις.

Συνεπώς, η Προσφυγή αποτυγχάνει και απορρίπτεται.